

ITMS kód Projektu: 26130230005

DODATOK Č. 5 K ZMLUVE O POSKYTNUTÍ NENÁVRATNÉHO FINANČNÉHO PRÍSPEVKU

uzavretý v zmysle § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, v zmysle § 47a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, v zmysle § 20 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v zmysle zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov.

ČÍSLO ZMLUVY: 022/2009/3.2/OPV

Tento Dodatok k Zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, registračné číslo Dodatku **022/2009/3.2./OPV/D05** (ďalej len „Dodatok“) je uzavretý v zmysle článku 8 bod 1 Prílohy č. 1 Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku - Všeobecné zmluvné podmienky k zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „VZP“) medzi zmluvnými stranami:

Poskytovateľ

názov : Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
sídlo : Stromová 1, 813 30 Bratislava
Slovenská republika
IČO : 00164381
DIČ : 2020798725
konajúci : Doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc

v zastúpení¹

názov : Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre
štrukturálne fondy EÚ
sídlo : Hanulova 5/B, 841 01 Bratislava
Slovenská republika
IČO : 31819494
DIČ : 2022295539
Konajúci : Ing. Mgr. Iveta Kopasová
na základe splnomocnenia zo dňa 30. 11. 2007
(ďalej len „Poskytovateľ“)

¹ Vyplní sa v prípade, ak zmluvu uzatvára sprostredkovateľský orgán pri riadiacom orgáne, ktorý koná v mene riadiaceho orgánu

Prijímatel'

názov : Liečebno-výchovné sanatórium
 sídlo : Tešedikova 3, 040 17 Košice - Barca, Slovenská republika
 zapísaný v : registri organizácií
 konajúci : Mgr. Anna Kalavská
 IČO : 17150922
 DIČ : 2021200126

banka : Štátna pokladnica

číslo účtu (vrátane predčíslia) a kód banky

zálohové platby:² a) 7000366557/8180

b)

predfinancovanie:³ a)

b)

refundácia:⁴ a) 7000366557/8180

b) 7000108726/8180

(ďalej len „Prijímatel“)

(ďalej aj „Zmluvné strany“)

Článok 1

Poskytovateľ a Prijímatel' sa dohodli na zmenách Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. **022/2009/3.2/OPV** (ďalej len „Zmluva“), kód ITMS Projektu **26130230005** v znení Dodatku č. 1 – registračné číslo Dodatku 022/2009/3.2/OPV/D01, Dodatku č. 2 – registračné číslo Dodatku 022/2009/3.2/OPV/D02, Dodatku č. 3 – registračné číslo Dodatku 022/2009/3.2/OPV/D03, Dodatku č. 4 – registračné číslo Dodatku 022/2009/3.2/OPV/D04 a Usmernenia Poskytovateľa č. 2 zo dňa 11. 05. 2010, Usmernenia Poskytovateľa č. 3 zo dňa 22. 09. 2010 a Usmernenia Poskytovateľa č. 4 zo dňa 21. 04. 2011 uvedených v článku 2 tohto Dodatku.

Článok 2

- (1) **V článku 2 PREDMET A ÚČEL ZMLUVY** Zmluvy o poskytnutí NFP, sa mení bod 2.4 nasledovne:

Prijímatel' sa zaväzuje prijať poskytnutý NFP a použiť ho v súlade s podmienkami stanovenými v tejto Zmluve a Projekt realizovať riadne a včas, avšak najneskôr v termíne ukončenia realizácie aktivít Projektu, t.j. do 30. 06. 2012. Najneskôr do času

² Ak sa nehodí, prečiarknite

³ Ak sa nehodí, prečiarknite

⁴ Ak sa nehodí, prečiarknite

uvedeného v predchádzajúcej vete je Prijímateľ povinný predložiť čestné vyhlásenie o ukončení realizácie aktivít Projektu Prijímateľom.

- (2) V prílohy č. 2 Zmluvy „Predmet podpory NFP“ sa nahrádza tabuľka „Časový rámec realizácie Projektu“ novou tabuľkou „Časový rámec realizácie Projektu“.

Nová tabuľka je prílohou č. 1 k Dodatku.

Príloha č. 1 k Dodatku sa stáva neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy.+

- (3) V prílohe č. 4 Zmluvy „Podrobný popis aktivít projektu“ sa časť „Podrobný popis aktivity 1“ nahrádza novou časťou „Podrobný popis aktivity 1“ a časť „Podrobný popis aktivity 2“ sa nahrádza novou časťou „Podrobný popis aktivity 2“.

Nová časť „Podrobný popis aktivity 1“ a časť „Podrobný popis aktivity 2“ je prílohou č. 2 k Dodatku.

Príloha č. 2 k Dodatku sa stáva neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy.

Článok 3

- (1) Pre účely tohto Dodatku sa všeobecné zmluvné podmienky označujú ako „VZP“, Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku bez VZP a ostatných príloh sa označuje ako „Zmluva o poskytnutí NFP“ a zmluva o poskytnutí NFP, VZP a ostatné prílohy sa označuje ako „Zmluva“.
- (2) Zmluvné strany vyhlasujú, že si text tohto Dodatku riadne a dôsledne prečítali, jeho obsahu a právnym účinkom z neho vyplývajúcich porozumeli. Ich zmluvné prejavy sú dostatočne jasné, určité a zrozumiteľné, vyjadrujúce ich slobodnú a vážnu vôľu. Podpisujúce osoby sú oprávnené k podpisu tohto Dodatku a na znak súhlasu ho podpísali.
- (3) Tento Dodatok je vyhotovený v 4 rovnopisoch, pričom po podpise Dodatku si Prijímateľ ponecháva 1 rovnopis a 3 rovnopisy dostane Poskytovateľ. V prípade sporu medzi zmluvnými stranami sa bude postupovať podľa rovnopisu tohto Dodatku uloženého u Poskytovateľa.
- (4) Tento Dodatok nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po dni zverejnenia Poskytovateľom v Centrálnom registri zmlúv.
- (5) Tento Dodatok sa stáva neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy.

Prílohy:

Príloha č.1: Časový rámec realizácie Projektu

Príloha č. 2: Podrobný popis aktivity 1, Podrobný popis aktivity 2

Za Poskytovateľa v Bratislave, dňa : 12.6.2012

Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu
Slovenskej republiky pre štrukturálne fondy EÚ
Hanulova 5/B, 841 01 Bratislava
- 19 -

Podpis:

Meno a priezvisko štatutárneho orgánu/zástupcu⁵ Poskytovateľa

Ing. Mgr. Iveta Kopasová

Za Prijímateľa v Košiciach - Barca, dňa:

Liečebno - výchovné sanatórium
040 17 Košice - Barca
Tešedikova 3
-2-

Podpis:.....

Meno a priezvisko štatutárneho orgánu/zástupcu⁶ Prijímateľa

⁵ Ak sa nehodí, prečiarknite

⁶ Ak sa nehodí, prečiarknite

Príloha č.1

6. Časový rámec realizácie Projektu

Názov aktivity	Začiatok realizácie aktivity (MM/RRRR)	Ukončenie realizácie aktivity (MM/RRRR)
Hlavné aktivity (max. 100 znakov pre každú aktivitu)		
1.1 Korektívne učenie s radosťou	03/2010	06/2012
2.1 Zručnosti liečia	03/2010	06/2012
Podporné aktivity		
Riadenie projektu	03/2010	06/2012
Publicita a informovanosť	03/2010	06/2012

Príloha č.2

Podrobný popis aktivity 1	
Názov aktivity	1.1 Korektívne učenie s radosťou
Cieľ aktivity	Zefektívniť komplexnú starostlivosť o deti s narušenou komunikačnou schopnosťou, vývinovými poruchami učenia a správania, poruchami pozornosti a aktivity. Vytvoriť nové bezbariérové edukačné a motivačné prostredie vo vzdelávaní a zefektívniť komplexnosť výchovno-vzdelávacieho procesu a psychoterapie o nové atraktívnejšie formy činnosti. Zvyšovať vzdelanostnú úroveň osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami pri rešpektovaní ich znevýhodnení, rozvíjať kľúčové kompetencie. Vytvoriť školské, výchovné a korektívne programy v spolupráci so špeciálnym pedagógom, psychológom, logopédom, učiteľom a vychovávateľom, uľahčujúce komunikáciu, vzdelávanie a terapiu s následným experimentálnym overením. Inovovať metodiky, cvičenia a tréningy pri ovplyvňovaní deficitov pozornosti a aktivity. Uskutočniť inovatívnymi metodikami požadovanú korekciu nedostačujúcich psychických funkcií.
Termín realizácie aktivity	03/2010 – 06/2012
Popis aktivity	Aktivitami projektu chceme vytvoriť nové školské vzdelávacie prostredie obohatené didaktickou audiovizuálnou technikou s kreatívnym softvérom s prihliadnutím na jednotlivé zdravotné obmedzenia žiakov 1. – 6. ročníka ZŠ, so zameraním sa na zmenu postoja ku školskej práci v procese kreatívneho vzdelávania, s následnou zmenou v oblasti rozvoja motivácie a úmyselnej pozornosti. Pri tomto procese budeme využívať inováciu v prostredí ako zriedkavý podnet potrebný k zlepšeniu pozornosti. Jasné špecifické ciele aktivít, neustále vzbudzovanie záujmu o nové prvky, boj proti jednotvárnosti, zjednodušovanie postupov, aktívne osvojovanie inovovaných metód, metodík, prístupov a postupov, ktoré spolu s využívaním relaxačných cvičení na uvoľňovanie v procese vzniknutého napätia budú využívané prirodzeným spôsobom a vyústia k zmene vonkajšej motivácie nášho klienta na vnútornú. Tento proces, zmeny vo vykonávaní vzdelávacích činností pod tlakom, sprevádzaný napätím, neistotou, úzkosťou a strachom zo zlyhania, ktoré deti poznajú z predošlých životných situácií, na vykonávanie vzdelávacej činnosti kvôli nej samej, spontánne, tvorivo a pružnejšie, nazývame učenie s radosťou. Teda ide nám o dosiahnutie kvalitatívnych zmien v motivačnej štruktúre detí. Narušená komunikačná schopnosť je určujúcim problémom našej cieľovej skupiny, zdravotne znevýhodnených detí. Svojimi aktivitami chceme inovovať identifikáciu špecifických porúch učenia, logopedické aspekty narušenej komunikačnej schopnosti, poruchy aktivity a pozornosti, v čo najširšom interdisciplinárnom zábere. Zároveň inovovať a systematizovať i terapeutické

aktivity a pomôcky.

Vychádzame z neuropsychologických východísk a teórii špecifických jazykových a kognitívnych schopností, podrobne sa zaoberať fonologickými procesmi, sluchovou a pracovnou pamäťou, gramatickým a kalkulačným citom.

Overiť si ďalšie variácie tréningov čiastkových schopností, kde ich chceme rozšíriť o možnosti využívania intaktných aferencií, prispieť novými technikami.

V rámci stratégie učenia **vylepšovať rozvíjanie metakognitívnych a metalingvistických schopností**, stratégiu práce s textom a kalkulačným deficitom pri princípe preferovať imperatív ako učiť než, čo učiť.

Nájsť **interdisciplinárny formát** pre riešenie problémov v rovine **učiteľ – vychovávateľ – špeciálny pedagóg – psychológ.**

Zvládanie fonologických procesov a fonologického uvedomovania sú základným prediktorom reedukácie problémov. Pre zvládanie fonémovej úrovne a schopnosti jej kognitívnej manipulácie v oblasti uvedomenia, chceme nájsť prostriedky k získaniu, čo najlepšej úrovne verbálnej krátkodobej pamäti, súvislého pomenovania a rýchlosti artikulácie.

Konkrétne nám ide o **rozšírenie tréningu fonologického uvedomenia**, popri modelovaní foném i o nácviky kooperácie a kritického myslenia. Vypracovať cvičenia na stimuláciu nedostatočne rozvinutých funkcií nevyhnutných pre schopnosti čítať a písať ako sú auditívna percepcia, vizuálna percepcia priestorová a pravo – ľavá orientácia, verbálna a nonverbálna pamäť, koncentrácia pozornosti, serialita, intermodalita. Týmto výstupom, chceme čo najlepšie rozvinúť potenciál hendikepovaného dieťaťa a vytvoriť mu priestor, k čo najlepšiemu riešeniu kľúčových kompetencií ako u žiaka štandardného výchovno-vzdelávacieho procesu.

Diagnózy porúch učenia sú v našom prostredí komorbidné s dg. ADHD – poruchou pozornosti a aktivity, kde sa k spomínaným aspektom ovplyvňujúcim výkon priradujú i deficity v samoregulácii afektov a motivácie a psychickej reorganizácie.

Pre túto oblasť chceme **inovovať behaviorálne programy** o techniky sebamonitorovania a sebaopisovania, celkovo tak lepšie modelovať metakognitívne myslenie vedúce k dokončeniu úloh alebo vyriešeniu problému. Zlepšiť deťom s ADHD schopnosť samostatne regulovať svoju pozornosť, odlišovať dôležitú informáciu od menej dôležitej, výberovosť časovej potreby sústrediť sa, aby mohla byť stratégia seba monitorovania považovaná za stratégiu s dlhotrvajúcim a generalizovaným efektom.

Termín realizácie aktivity je marec 2010 – jún 2012.

V mesiacoch marec – júl sa uskutoční prípravná etapa projektu, tvorbou metodík, techník, kompenzačných pomôcok, časový a obsahový harmonogram plánovaných aktivít.

Pre validné vyhodnotenie aktivít projektu zrealizujeme **vstupnú a výstupnú špeciálno-pedagogickú a psychologickú**

	diagnostiku detí cieľovej skupiny. Ich štatistickou analýzou získame merateľnú intenzitu korekcií použitými metodikami. Zároveň budeme môcť posúdiť i vhodnosť jednotlivých terapeutických techník a kompenzačných pomôcok. Vstupná diagnostika sa uskutoční v adaptačnej dobe detí – september 2010, výstupná v mesiaci apríl - jún 2011. Generalizujúcim faktorom je transformovať možnosti a výhody individuálnych terapeutických prístupov v korekcií deficitov do konkrétneho výchovno – vzdelávacieho procesu a pripraviť systematický metodický materiál tréningov, cvičení a kompenzačných pomôcok pre túto skupinu zdravotne znevýhodnených detí. Nosná časť projektu sa uskutoční v priebehu školského roka 2010/2011 a 2011/2012. V iniciálnej fáze sa budú korektívne metodiky a nové kompenzačné programy realizovať v priebehu vyučovania v kooperácii učiteľa a špeciálneho pedagóga podľa stanoveného harmonogramu. Obsahová náplň daných korektívnych aktivít bude vychádzať z výsledkov špeciálno-pedagogickej a psychologickkej diagnostiky a individuálnych potrieb detí. Úlohou špeciálneho pedagóga bude okrem priamych terapeutických intervencií sledovať a priamo vo vyučovacom procese vyhodnocovať účinnosť jednotlivých korektívnych metodík, techník a špeciálneho vzdelávacieho programu pre ďalšie zovšeobecnenie. V ďalšej fáze sa zintenzívni nevyhnutná individuálna terapia masívnych deficitov a poznatky z inovovaného vyučovacieho procesu . Pre širší korektívny terapeutický záber sa budú adekvátne terapeutické činnosti vykonávať pod metodickým vedením špeciálnych pedagógov i v čase výchovy mimo vyučovania. Na základe logopedickej diagnostiky narušenej komunikačnej schopnosti a intenzity problémov sa bude vykonávať individuálna logopedická starostlivosť. Vybrané deti na základe náročnosti komorbidity diagnóz sa zúčastnia overovania pilotného programu zlepšovania parametrov porúch učenia, pozornosti a aktivity psychofyziologickou technikou EEG neurofeedback. V mesiaci jún 2012 plánujeme uskutočniť týždenný pobyt v škole v prírode, ktorú okrem relaxačných aktivít, chceme realizovať ako jeden z výstupov overenia si predpokladaných zlepšení sledovaných parametrov v reálnom živote. Výstupná časť projektu sa zrealizuje v mesiacoch júl 2011- jún 2012.
Metodológia aktivity	Pre náš strategický cieľ je potrebné vybrať a v ďalšom kroku vyselektovať najefektívnejšie metodiky najmä so zreteľom na motivačné zameranie a záujem detí. Overiť možnosti a efektivitu našich inovačných vstupov pre korekciu špecifických porúch učenia.

Pre riešenie **dyslektického deficitu** plánujeme realizovať metodiky prioritne využívajúce zážitkové učenie:

- metodika Sfumato technikou splývavého čítania, ktorého základom je fonemické uvedomovanie, tréning fonemického uvedomovania
- Fernandelovej metodika korigujúca plynulosť a rýchlosť čítania využívajúca vizuálny, auditívny, kinestetický a taktilný princíp
- metóda opakovaného čítania
- reedukácia dyslektického deficitu prostredníctvom PC programov
- inovatívne cvičenia na rozvoj jazykových schopností, slovné zásoby a sociálneho chápania

Pre riešenie **dysgrafického deficitu** využívať predovšetkým inovatívne techniky výtvarného charakteru:

- maľovanie prstovými farbami, maľovanie na sklo, modelovanie z hliny, cesta a iných modelovacích materiálov, skladanie papierových predlôh, uvoľňovacie cvičenia na koordináciu pohybov a jemnú a hrubú motoriku

Pre riešenie **dysortografického deficitu** využívať predovšetkým techniky hudobného a pohybového charakteru:

- metóda farebných kociek
- metóda tvrdých a mäkkých kociek
- inovatívna metóda Ali, Oli, Uli
- inovatívna metóda bábkovej dramatizácie
- inovatívne využitie muzikoterapie
- rozvíjanie zvukovej percepcie pomocou stavebnícových kociek, bzdučiaka

Pre riešenie **dyskalkulického deficitu** využívať prioritne inovatívne dramatické prvky v korekci deficitov pojmu čísla, číselného radu, orientácie v rovine, čase a priestore, slovných úloh a numerických operácií

- dramatizácia rozprávok
- dramatizácia sociálnych situácií
- hry na obchod, jarmok, hypermarkety

Pre riešenie **deficitu v oblasti úrovne koncentrácie pozornosti**

tréningy

- inovatívne cvičenia na rozvoj zrakového vnímania
- inovatívne cvičenia na rozvoj sluchového vnímania
- inovatívne cvičenia na rozvoj priestorového vnímania
- cvičenia na rozvoj koncentrácie pozornosti
- cvičenia na rozvoj psychomotorického tempa
- inovatívne využitie PC hry „vlak“ na rozvoj koncentrácie pozornosti a psychomotorického tempa

Pre zlepšenie **parametrov seriality** využívať inováčné techniky:

- radenie príbehov na obrázkoch podľa časovej postupnosti

- skladanie neúplných obrazcov
- origami

Pre **zlepšenie parametrov intermodality** využívať inovačné techniky:

- spojenia slov – obrázkov
- písmeno – slovo
- spojenie pohybových prvkov s rečovou podobou slova
- prepis príbehov podľa obrázkovej abecedy

Pilotne overiť psychofyzologickú techniku EEG neurofeedback pre zlepšovanie parametrov porúch učenia a ADHD.

Neuropsychologické prístupy sú formou EEG neurofeedback-u priamou intervenciou do synaptických procesov. Vytvára sa priestor pre špecifikovanie určitého typu sebaregulácie myslenia. Neurofeedback používa metódu elektroencefalografie /EEG/ a audiovizuálne stimulačné prístupy s cieľom zmeniť kortikálnu aktivitu, zmeniť fyziologické a psychologické fungovanie a tým optimalizovať špecifický psychický výkon.

Technicky ide o snímanie elektrických impulzov z jednotlivých vybraných neurologických postov. Klient svojou mozgovou aktivitou ovplyvňuje zvolenú psychohru na hracom počítači, ktorej parametre modeluje neuroterapeut na riadiacom počítači. Spätnoväzbovým operačným podmieňovaním dochádza ku kvalitatívnym psychofyzologickým zmenám, ktoré primeraným počtom téningových jednotiek sú zmenami trvalými.

Znižovaním prahov theta vln a zvyšovaním frekvencie SMR a beta vln sa dosiahne kvalitatívne vyššie focusovanie pozornosti, ich odblokovanie s dopadom na korekciu porúch učenia.

Umiestnením elektród v oblastiach Brockovho a Wernickovho centra korigujeme dyslektickú poruchu, stimuláciou parientálneho laloku kalkulkické schopnosti.

Podobnou aktiváciou častí mozgu zodpovedajúcich za parametre pozornosti a aktivity môžeme dopomôcť k znižovaniu deficitu ADHD.

Pre korekciu narušenej komunikačnej schopnosti **v rámci logopedickej starostlivosti** využívať metódy a stratégie nami riešených problémov dyslálií / rotacizmus, sigmatizmus, lamdacizmus /, palatolálií, brblavosti, fufňavosti, balbuties formami:

- nedirektívne komunikačné techniky
- direktívne terapeutické techniky
- symptomatická terapia
- artkulačná terapia
- fonologicko – fonetické prístupy
- metódy intervencie

Pre komplexnosť korektívneho programu použiť relaxačné

	techniky a inováčné cvičenia mozgu.
Cieľová skupina	Osoby zdravotne znevýhodnené umiestnené v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Košiciach-Barci. Osoby pracujúce s osobami zdravotne znevýhodnenými Liečebno-výchovného sanatória v Košiciach-Barci Osoby so osobitnými vzdelávacími potrebami – 48 detí 1. až 6. ročníka, z toho 11 detí z minoritnej rómskej komunity, 12 detí zo sociálne znevýhodneného prostredia nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi s komorbidnými diagnózami špecifických porúch učenia a správania, poruchou pozornosti a aktivity pervazívnymi vývinovými poruchami, detským autizmom, Aspergerovým syndrómom, deti s hraničnou poruchou osobnosti.
Výstupy aktivity	2 Špeciálne školské vzdelávacie programy : - pre primárne vzdelávania a nižšie sekundárne vzdelanie - špeciálny výchovný program - Metodický materiál ku korekciám a intervencii - Novovytvorený výchovno-vzdelávací program zameraný na akceleráciu a rozvoj - zrakového a sluchového vnímania - priestorového vnímania a orientácie - rozvoj jazykových schopností, slovnej zásoby a sociálneho chápania - rozvoj koncentrácie pozornosti - rozvoj psychomotorického tempa - rozvoj auditívnej a vizuálnej pamäti - rozvoj seriality - rozvoj intermodality - šlabikár k metodike Sfumato - 10 vytvorených kompenzačných pomôcok - 1 trieda vybavená IKT - 1 terapeutická miestnosť pre individuálnu korektívnu starostlivosť vybavená kompenzačnými pomôckami, špeciálno-pedagogickou audiovizuálnou technikou a korektívnym softvérom - Špeciálny program na aplikáciu EEG neurofeedbacku pre korekciu porúch učenia a porúch pozornosti a aktivity - Škola v prírode - Publikačná činnosť - Konferencia a odborné semináre - Prezentácia na webovej stránke
Spôsob získavania spätnej väzby	Pred aplikáciou korektívnych činností projektu sa uskutoční komplexná špeciálno-pedagogická a psychologická diagnostika cieľovej skupiny s rediagnostikou na konci projektu. Našou spätnou väzbou bude štatistická analýza zmien v sledovaných ukazovateľoch špecifických porúch učenia, pozornosti a aktivity. Dotazníkovými metódami posúdime i zmeny v osobnostnom profile a postoje žiakov k inovatívnemu výchovno-vzdelávaciemu

	procesu. Niektoré parametre sa budú vyhodnocovať i priebežne počas školského roka. Použitie štandardných diagnostických a vyhodnocovacích metód dáva záruku objektívneho posúdenia prínosu projektu.
--	--

Podrobný popis aktivity 2

Názov aktivity	2.1 Zručnosti liečba
Cieľ aktivity	Rozvíjať manuálne zručnosti, jemnú motoriku a koordináciu pohybov cez klasické ľudové remeslá, čo úzko súvisí s rozvíjaním reči a ostatných kognitívnych schopností s následným dopadom na zlepšenie kompetencií. Využiť tradičné remeslá v terapeutickej činnosti s cieľom celkovej relaxácie, abreakcie, harmonizácie osobnosti a zlepšenia self conceptu. Rozvíjať tvorivosť v činnosti, lebo výrazne podlieha edukačným vplyvom. Aktívne zapojiť rodičov a zákonných zástupcov detí do liečebno-výchovného procesu a nachádzať pre nich riešenia pre rodinné vzťahy a stratégie prostredníctvom plánovaných aktivít.
Termín realizácie aktivity	03/2010 – 06/2012.
Popis aktivity	Zvolenou aktivitou „Zručnosti liečba“ pre deti 10-15 ročné sa budeme aktívne podieľať na rozvíjaní manuálnych zručností, jemnej motoriky a koordinácie pohybov, čo úzko súvisí s rozvíjaním reči a ostatných kognitívnych funkcií s následným efektom pre zlepšenie kompetencií. Každá činnosť, ktorá je pre dieťa primerane náročná a ktorej sa dokáže venovať so záujmom, je užitočným cvičením. Aktivita bude prebiehať v popoludňajších hodinách v čase výchovy mimo vyučovania, v terapeutických miestnostiach na tento účel vytvorených. Na jej realizácii sa budú podieľať vychovávateľa s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou, vyškolení pre jednotlivé remeselné zručnosti, liečebný pedagóg - terapeut, psychológovia a odborníci v jednotlivých remeslách. V komplexnej starostlivosti o našich klientov s poruchami učenia a správania, aktivity a pozornosti, ktorí majú v dôsledku nepriaznivých vývinových podmienok špeciálne vzdelávacie a výchovné potreby, stáva sa pracovná činnosť prostredkom terapie a rehabilitácie. Zmysluplné aktivity prostredníctvom ľudových remeslených činností, budeme využívať v činnostnej terapii aj s cieľom celkovej relaxácie, abreakcie a harmonizácie osobnosti. Dôležitým špecifickým cieľom je aj tvorivosť, ktorá v svojej podstate podlieha vplyvom prostredia, cieľavedomým edukačným vplyvom, teda ju možno trénovať a rozvíjať – motivovať dieťa, aby malo z činnosti radosť, rozvíjaním poznatkov v zmysluplných celkoch a podporovaním samostanosti, sebahodnotenia, zodpovednosti, sebaistoty, sebavedomia a self conceptu. V prípadoch zručnejších jedincov podporovať ich individuálne vlohy a schopnosti. V každom činnostnom prístupe je dôležitá úroveň vnútornej motivácie, ktorá je dôsledkom interiorizácie vonkajších

požiadaviek v nadväznosti na osvojovanie poznatkov, zručností a rozvojom kognitívnych funkcií v spojení so vzdelávacím procesom.

V tejto aktivite bude využitých **9 remesiel – hrnčiarstvo a keramika, košíkárstvo, stolárstvo a rezbárstvo, paličkovanie, maľba na sklo, tkanie, farbenie-batikovanie, drotárstvo a pečenie chleba**, ktoré budú pripravované, realizované a spracovávané vo výstupoch v zmysle ich **troch dimenzií – rozvoj zručností, terapeutický proces, dopad na tvorivosť**.

Pred započatím terapeutického procesu bude realizovaná vstupná psychologická diagnostika, prioritne zameraná na predpokladanú akceleráciu ukazovateľov jemnej motoriky, pozornosti, pamäti a psychomotorického tempa, pre potvrdenie akcelerácie ovplyvňovaných parametrov. V testovej batérii využijeme i inovatívnu metodiku na zisťovanie jemnej motoriky s pracovným názvom - Test skrutky. Po ukončení procesu bude realizovaná **rediaagnostika**, ktorej výsledky budú súčasťou výstupu. Výstupy ďalej budú tvoriť metodické príručky pre jednotlivé remeslá v tlačenej a audiovizuálnej forme, metodická príručka činnostnej terapie využívajúcej prvky arteterapie a ergoterapie.

Tvorba artefaktu (produktu, výrobku) je závislá od novosti materiálov a procesov, spôsobu riešenia – funkčnosti a užitočnosti výrobku. V procese kreácie v priebehu činnostnej terapie nebude našim cieľom objektívne tvoriť produkt, ktorý má spoločenskú hodnotu, význam a posúva vývin dopredu. **Pre naše pôsobenie počítame so subjektívnym produktom, ktorý ešte nemá spoločenskú hodnotu a význam, neprináša originalitu, ale má nesmierny význam pre vývin osobnosti, vzniká spontánne, hravo a s radosťou.** Naším cieľom nie je ani hodnotenie úrovne tvorivých schopností dieťaťa, ale ich prebudiť prostredníctvom nových materiálov, nástrojov, použitím atraktívnych remeselných činností v procese činnostnej terapie, ktorej priebeh a výsledky budú spracovávané podľa jednotlivých remeselných činností metodicky v tlačenej forme, CD, DVD a budú zachytené v audiovizuálnej forme, ako učebná pomôcka.

Prostredníctvom plánovanej činnosti **pečenie chleba**, aktívne zapojíme do procesu zákonných zástupcov detí s cieľom nachádzať pre nich riešenia pre rodinné vzťahy a stratégie.

Tento druh aktivity **má výnimočné postavenie**, lebo súvisí s obživou a chlieb je považovaný za základnú potravinu. Proces jeho výroby od vypestovania obilnín, mletie múky, prípravy cesta, sádzanie do pece, pečenie, sušenie na vzduchu a čistenie pece, má akýsi rituálny charakter spojený s príjemným pocitom nasýtenia, s priamym dopadom na sociálnu a emocionálnu harmonizáciu. **Aktivita 2** bude realizovaná v čase **od marca 2010 do júna 2012**, v spolupráci s odbornými lektormi - ľudovými remeselníkmi a umelcami z jednotlivých umeleckých odborov, poradcami a tvorcami audiovizuálnych záznamov.

	V období marec-jún 2010 budú realizované prípravné práce, ktorých harmonogram bude predložený manažmentom projektu na prvom workshope. Budú pripavené jednotlivé terapeutické miestnosti s potrebným vybavením pre remeselné činnosti. Stavba pece na pečenie chleba v exteriéri LVS bude realizovaná v čase máj – júl 2010 a bude akýmsi motivačným uvedením klientov do tejto činnostnej aktivity. V tomto čase bude prebiehať intenzívny nácvik remeselných zručností zodpovednými pedagogickými zamestnancami – vychovávateľmi v zmysle projektu, s usmerňovaním odborného garanta aktivity 2. Pre 48 zúčastnených detí v rámci zahájenia projektu a motivácie aktívne sa podieľať na priebehu jednotlivých činností projektu bude realizovaný týždenný program spojený s poznávaním krás Slovenska – hrady, zámky, skanzeny, múzeá v súvislosti vniknutím do problematiky starých umeleckých remesiel. Táto aktivita vplyvom bezprostredných emocionálnych zážitkov motivačne podporí pozitívny postoj k následným aktivitám, čím prispeje aj k budovaniu vyšších citov ako je vlastenectvo a láska k našej histórii, taktiež zlepši budovanie medzipredmetových vzťahov s dejepisom a geografiou. Realizáciu tejto aktivity plánujeme uskutočniť v júni 2010.
Metodológia aktivity	Vstupné a výstupné psychologické merania budú realizované testovou batériou zameranou na snímanie najmä parametrov jemnej motoriky, pozornosti, pamäti a psychomotorického tempa. V testovej batérii bude využitá inovatívna metodika – Test skrutky. Psychodiagnostické testy budú aplikované v septembri 2010 a apríli - júni 2011. Jednotlivé ľudové remeslá budú realizované v procese činnostnej terapie, ktorá je vhodnou terapeutickou metódou na budovanie, udržiavanie a rozvíjanie optimálnych funkcií a zručností, nácvik samostatnosti, zážitky radosti a na zlepšenie predpokladov aj pre lepšie pracovné uplatnenie na trhu práce. Táto terapia sa tiež zameriava na zmiernenie alebo odstránenie diagnostikovaných oslabení a porúch, je to programovo cielený proces podľa vopred stanovených krokov, má svoju gradáciu, bude realizovaná v skupine v presne vymedzenom čase a priestore. V činnostnej terapii takto vymedzenej má svoje opodstatnenie aj atreterapia ako metóda využívajúca niektoré výtvarné techniky a muzikoterapia, umožňujúca navodiť celkovú atmosféru a uľahčiť dodržiavanie rytmu práce. Takiež budú využité metódy hrovej terapie, dramatoterapie, vôľovej regulácie správania, metóda kladenia systematických a kontrolovaných požiadaviek, náповede, objasňovania a prehodnocovanie, presýtenia a pod. Jednotlivé remeselné činnosti budú zastrešené profesionálnym remeselníkom a odbornými garantami aktivity. Za získanie zručností budú zodpovedať vychovávatelia v zmysle organizačného zadania s osobnou afinitou k jednotlivým remeselným zručnostiam. Terapeutický proces s využitím jednotlivých remeselných činností bude vedený liečebným

	pedagógom- terapeutom a psychológom. Tvorba audiovizuálnych výstupov a digitálnych záznamov bude realizovaná profesionálnymi tvorcami, bude zaznamenávať postupnosť krokov, gradáciu a vývoj terapeutického procesu obrazovým a filmovým spracovaním, využiteľným ako učebná pomôcka pre ďalšie odborné využitie. Taktiež je nepochybný prínos aj v oblasti vnímania ručnej remeselnej práce – jej výrobného procesu, ktorý zaznamenáva na jednej strane menší záujem, na druhej strane je táto práca čoraz viac cenená a otvára nové možnosti uplatnenia sa na trhu práce deťom, ktoré majú určité zdravotné oslabenia a znevýhodnenia, ale zároveň vhodnou orientáciou je možné ich posunúť v smere objavenia tvorivých potenciálov.
Cieľová skupina	Osoby zdravotne znevýhodnené umiestnené v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Košiciach-Barci. Osoby pracujúce s osobami zdravotne znevýhodnenými Liečebno-výchovného sanatória v Košiciach-Barci. Z celkového počtu 84 detí zdravotne znevýhodnených, bude do aktivity 2 zapojených 48 detí, 10 - 15 ročných, žiakov 4. – 9. ročníka ZŠ pri LVS. Aktivity budú prebiehať v šiestich koedukovaných a nehomogénnych skupinách, s maximálnym počtom detí 8. Osoby so špecifickými poruchami učenia a správania, poruchami pozornosti a aktivity, osoby z marginalizovaných komunit, zo sociálne znevýhodneného prostredia v hmotnej núdzi.
Výstupy aktivity	- 9 novovytvorených metodických materiálov k jednotlivým remeselným činnostiam v tlačenej a obrazovej forme a CD - 1 novovytvorený odborný manuál činnostnej terapie, - 1 špeciálny program výchovnej práce využívajúci remeselné zručnosti. - 1 novovytvorená príručka k diagnostickej metodike Test skrutiek - 9 audiovizuálnych záznamov zachytávajúcich jednotlivé remeselné aktivity a proces terapie – názorná učebná pomôcka. - Konferencia o využívaní remeselných zručností v návaznosti na špecifické ciele v procese činnostnej terapie - publikačná činnosť - Výstavy výrobkov - Priebežná prezentácia na webovej stránke - Zlepšenie konkurencieschopnosti nášho špeciálneho výchovného zariadenia - Nadobudnutie zručností pedagogických zamestnancov - Lepšie umiestnenie na trhu práce
Spôsob získavania spätnej väzby	Výsledky efektivity tejto aktivity budú získané objektívnym psychologickým meraním a ich štatistická analýza bude spracovaná v sledovaných parametroch perцепčných, kognitívnych, behaviorálnych a osobnostných. Klienti ukončujúci pobyt budú katamnesticky sledovaní prostredníctvom dotazníkov

	so zameraním na využívanie aplikácie jednotlivých aktivít.
--	--